

nyára kitűnő intenció kudarcot vallanak a sovínizmustól fűtött hatóságok és a szervezett nacionalista tolmégek magyarellenes hangulata miatt. A magyarság helyzete nemcsak a politikai jogok tekintetében aggasztó, hanem veszélyeztetve van a gazdaági egyenjogúság szempontjából is, amely máris a magyarság jelentős elszegényedésére vezetett. Azt a baráti kezdet, amelyet a román kormány felénk nyújt, örömmel ragadjuk meg, hiszen régi vágyunk, hogy jóviszonyban élhessünk keleti

Igényeink Romániával szemben

— Kérjük tehát az elnök urat, szótcsa fel Romániát, hogy delegátusait illeljen össze velünk, kíséreljük meg egyúttal problémáink megoldását. Ha ezek a közvetlen tárgyalások nem járnának eredménnyel, a konferencián küldjön a helyszínre olyan biztossgot, amely a probléma kivizsgálásával legyen megbízva és jelentést a konferenciára ele terjesztse. A mi álláspontunk ismeretes benyújtott jegyzékünkben. A győztes nagyhatalmak intencióit a román fegyverszüneti egyezmény szövegéből vettük kioltvasni.

A magyar-csehszlovák viszony rendezése

— Magyarország másik fontos külpolitikai kérdése a magyar-csehszlovák viszony rendezése. A háborús zűrzavarból kiemelkedő magyar demokrácia eltele csak megdöbbenéssel, majd elkeseredéssel tapasztalta, hogy Csehszlovákiából az emberiség evelt megadva, sokszor néhány óra alatt, éj-zakán idején kézipodgyászai magyarok ezreit teszik át a határon. A Szlovákiában élő 650 ezer magyart a lámpo gárságató, sőt emberi jogaitól is megfosztották, elrendelték a magyar nemzetiségűek vagyongának elkobzását.

— A magyar kormány a sajnálatos intézkedések ellenére mindent elkövetett a magyar-csehszlovák viszony megjavítására. Ennek a célnak érdekében a magyar kormány saját meggyőződésével elteleltben a nagyhatalmak által is ajánlott közvetlen magyar-csehszlovák tárgyalások során olyan lakosságokra egyezményt kötött, amelynek értelmében a Magyarországon lakó szlovákok önként jelentkezhetnek a Csehszlovákiába való átköltözésre. A csehszlovák kormányoknak viszont joga van az önként jelentkező szlovákok és csehek számának megfelelő magyar kényszerrel Csehszlovákia felől Magyarországra áttelepíteni. A lakosságcsere jelentkező magyarországi szlovákok száma a szlovákiai magyarságnak fejfelebb egyenlőcsadát teszi ki, tehát még a lakosságcsere lebonyolítása után is marad Szlovákiában legalább félmillió magyar. Ezt a jelentős magyar lakosságot a csehszlovák kormány részben Magyarországra akarja kiűzteni, ré zben asszimilációra való kényszerítéssel akarja eltüntetni. Mindezeket a rendszabályokat a csehszlovák kormány azzal próbálja indokolni, hogy a magyarság a müncheni krízis idején elárulta Csehszlovákiát. A magunk részéről hangoztattuk és ha kell, bizonyítjuk is, hogy a csehszlovák állam 1939-ik évi felbomlásában a magyarságnak távolról sem volt, de számáranyánál fogva nem is lehetett döntő, vagy vezető szerepe.

— Uraim! Bármily súlyos és bármily kétségbeesítő legyen is helyzetünk, lehetetlen megtagadni a legyőzöttől azt a jogot, hogy ezt a követelést az erkölccsel és az emberiséggel elteleltésnek találja. De ha akadna is magyar kormány, amely a kétségbeesés folytán ezt elfogadja, annak és a magyar demokrácia síráj átna meg vele. A néphez a föld, amelyet évszázadokon keresztül megművelt, elválaszthatatlanul hozzá tartozik. Ezt a kapcsolatot erőszakkal megbontani csak

szomszédunkkal. Előbb azonban a köztünk fennálló tagadhatatlan ellentéteket kell rendezni. Mi erre már régebben önként ajánlottunk és közvetlen tárgyalásokat javasoltunk megmielelt a külügyminiszterek tanácsához fordultunk volna. Azonban visszautasításban volt részünk. Ma is készek vagyunk minden újabb rendelkezést elfogadni, amely észszerű mind a két népre nézve aránylag a legkevésbé áldozattal jár és alkalmas arra, hogy megteremtse közöttünk a tartós béke és barátság előfeltételeit.

— Ezen szerződés 19-ik szakasza szerint Erdély, illetve annak nagyobb része Romániát illeti meg. Ezt a szöveget véve alapul, csak szerény igényekkel léptünk fel. Az első világháborút megelőzően Magyarországhoz tartozó 103 ezer négyzetkilométernyi területből csupán 22 ezer négyzetkilométer visszaadását kértük abban a reményben, hogy ez a megoldás leginkább biztosítja a két nép közötti megértést. Így Románia határain belül körülbelül ugyanannyi magyar maradna, amennyi román magyar területre kerülne.

Gazdasági kérdések

— A gazdasági kérdésekre térve át, engedjék meg uraim, hogy felhívjam a figyelmet arra a veszedelmre, amelyet bármely országban a nyomor állandósulása jelent. A demokratikus, békés fejlődés nehezen képzelhető el olyan gazdasági helyzetben, amely a tömegeknek éppen csak annyit biztosít, hogy ne haljanak éhen. A békeszerződéstervezet gazdasági rendelkezéseinek első szemügyrevétele megmutatja, hogy azok a terhek nagyobbak, mint a fegyverszüneti szerződések már önmagukban is súlyos feltételei.

— A háború előtti nemzeti vagyunk értéke 52 milliárd pengő, azaz 10 milliárd dollár volt. Az ország területén viselt háború következtében a nemzeti vagyon 35—40 százaléka megsemmisült. Elvesztettük a mezőgazdaságba fektetett tőke 35 százalékát és állatállományunknak több mint felét. Az ipari állótké egyharmada megsemmisült, egyharmada pedig olyan súlyosan sérült meg, hogy a termelés számára hasznavehetetlenné vált. Végül háború utáni nyomorúságuk leg-súlyosabb okozója volt, hogy vasutaink gördülőanyagának kétharmad részét elpusztították, vagy elhurcolták a németek.

— Ime, ezek azok a körülmények, amelyek között gazdasági életünket elkezdjük. Tekintettel arra, hogy mindenképpen teljesíteni akartuk jóvátételi kötelezettségeinket, amelyeket a fegyverszüneti szerződés aláírásával vállaltunk, emberfeletti erőfeszítésekkel megkezdjük termelő apparátusunk szerény keretek között való helyreállítását. Országunkban a dúló infláció oly méreteket öltött, hogy a magyar kormány kényszerült, hogy bármilyen áron és minden külföldi segítség nélkül is megkísérelje a pénz stabilizálását.

— A stabilizációs költségvetés erőfeszítéseinek felső határát jelenti a jóvátételre, a szövetséges ellenőrző bizottság és a megszálló hadsereg ellátására előirányzott összegek költségvetésünk bevételeinek 40 százalékára, kiadásainak egyharmadára ragnak, de még ilyen körülmények között is csak azért elegendő a jóvátételre előirányzott összeg, mert a Szovjetunió jóindulata lehetővé tette a progresszív törlesztést és az első két év törlesztésébe betudott egy értékes külföldi magyar

vagyonrészt.

— Ez az előkező gesztus, továbbá a hála, amelyet országunk felszabadítóinak tartozunk, arra kötelez bennünket, hogy összeszedjük minden erőnket és minden energiánkat tegyünk eleget kötelezettségeinknek.

— A konferencia bölcsességéhez folyamodunk: tegye lehetővé, hogy eleget tegyünk háború előtti kötelezettségeinknek, amelyeket ezáltal is ünnepélyesen elismerünk, csakugy, mint többi nemzetközi kötelezettségünknek annélkül, hogy felidőznék országunk újabb gazdasági megrázkódtatását.

— Uraim! Nem akarok tovább visszaélni az Önök türelmével, és ezért összefoglalom mondandóimat:

— A magyar nép bizalommal várja az Önök döntését. Tudja, hogy nehéz napok elé nézhet, de el van tőkélyve arra, hogy bátran működjék jövőjé-

nek felépítésén. A családok számára olyan következményekkel járna, amelyek ezáltal nem akarok esetelm.

— Nem szeretnék olyan szavakat mondani arról a helyről, amelyek úgy hatnának, mintha ezek a kétségbeesésre akarnának hivatkozni, ami nem fér össze egy sokat szenvedett és nemzet méltóságával, egy olyan nemzetével, amely méltán mondhatja magáról, hogy tett bizonyos szolgálatakat az emberiségnek és a művelődésnek. Bizonyos vagyok afelől, hogy mindannyian pontosan mérlegelni óhajtják azokat a feltételeket, amelyeket számunkra kiszabni szándékoznak, hogy biztosítsák az oly szerencsétlen magyar nemzet számára a békét, a polgárjogot az új világban és alkalmas adjanak neki arra, hogy a szabad nemzetek családjába visszatérhessen.

Nincs határidőhosszabbítás!

Ma van az arany- és valuta-beszolgáltatás utolsó napja

(Szeged, augusztus 14.) Az aranykészletek, valamint a külföldi fizetési eszközök letételehelyezésének, illetve átváltásának utolsó határideje augusztus 15. Ez a határidő azonban ünnepnapra esik és így az a hír terjedt el, hogy a beváltás idejét meghosszabbítják. A Délmagyarország érdeklődőére a Nemzeti Bank szegedi fiókja közölte, hogy a legszigorúbban betartják az egész országban ezt a határnapot és ezért a bankok az ünnepnap ellenére is nyitva lesznek. A szokásos hivatalos idő alatt a szegedi Kereskedelmi és Iparbank, valamint a Csongrádi-Takarékpénztár váltja majd be az aranyat, a valutákat pedig minden szegedi pénzintézetnél lehet átadni és letételbe helyezni.

Értesülünk szerint eddig Szegeden 5 kilo arany folyt be és körülbelül 12—14 ezer dollár. Ez a feltűnően kevés beszoolgáltatás azt mutatja, hogy Szegeden is még mindig vannak roszindulatú spekulánsok, akik nem hajlandók eleget tenni a törvényes rendelkezéseknek és felkísmeretlen megatartásukkal alá akárik asni a

forint értékét. Követeljük ezért, hogy a hatóságok csütörtöktől kezdve a törvény teljes szigorával lépjenek fel azok ellen, akik a valuták, devizák és arany beszoolgáltatására, azaz letételbe helyezésére vonatkozó rendelkezéseknek nem tették eleget. A dolgozó tömegek azt követelik, hogy hadéktalanul bíróság elé kerüljenek a stabilizációnak ezek az ellenségei és elnyerjék méltó büntetésüket. Könyörtelenül le kell sújtani azokra, akik az aranyat, a Napoleont, a valutát spekulációs célokra tartogatják és használják a helyett, hogy ezeket az értékeket a gazdasági élet vérkeringésébe vinnék. A beszoolgáltatott valutákat ugyanis élelmiszerek és olyan nyersanyagok vásárlására fordítja a kormány, amelyekből rövid időn belül fogyasztási cikkek készülhetnek. Olyan cikkek, amelyekre a parasztságnak és a város dolgozóinak egyaránt szükségük van. Ezért fontos lennek a valutabeszolgáltatási rendelkezések lelkiismeretes, pontos végrehajtása.

Nagy felhozatal mellett tovább tartott az árlemorzsolódás a szerdai piacon

Vita a közellátási értekezleten a lisztelosztás körül

(Szeged, augusztus 14.) A közellátási bizottság (a heti értekezletét Kiss Kálmán elvtárs közellátási hivatali vezető elnöklésével szerdán délelőtti 10 órakor tartották meg a városházán. Dr. Simon József tanácsnok, a közellátási hivatal előadója bejelentette, hogy a svájci leveleskocka és huskonszerv jegyének kiosztása megkezdődött. Az újságok pontosan közölték, kiknek melyik napon kell jelentkeznie a jegyekért.

Sipos Bálint a fűszerkiskereskedők szövetkezetének elnöke felszólalásában kérte, hasson oda a közellátási bizottság, hogy a pékeknek kenyérsütésre kiadandó lisztet és a közellátás céljait szolgáló lisztet a malmok közvetlenül a Sütőiparosok Szövetkezetének és a Fűszerkereskedők Szövetkezetének adják ki. Jelenleg ezt a munkát a Községi Élelmiszerüzem végzi, de a liszt és a kenyér gyorsabban és olcsóbban jut el a fogyasztóhoz, ha ennek a szervnek a kikapcsolásával osztják szét. Annál is inkább kéri ezt, mert a sütőiparosok panaszkodnak, hogy a Községi Élelmiszerüzemnél mindig nagy hiánnyal veszítik át a lisztet.

A javaslat felett nagy vita keletkezett, amelyben dr. Ikrényi Bertalan kereskedelmi és iparkamarai titkár, Bohó András a Községi Élelmiszerüzem vezetője, Kövi Béla elvtárs vett részt. Többek hozzászólása után végül úgy határozott az értekezlet, felkérlik a polgármestert hogy a lisztelosztásba vonja bele a fűszerkiskereskedőket és a sütőiparosokat is.

Simon tanácsnok bejelentette, hogy augusztusra 15 deka étés kerül kiosztásra a közellátási jegyre. Székely László elvtárs a szerdai piacról számolt be. Elmondotta, hogy a piacon tovább javult a helyzet, a szerdai piac nagy felhozatal mellett mindvégig az irányárakon, vagy azokhoz alul bonyolódott le. Az árak lemorzsolódása tovább tart. Nagy baja

azonban a szegedi piacnak, hogy burgonya és hagyma még mindig nincs. Abban látja a Községi Élelmiszerüzem feladatát, hogy olyan élelmiszerekkel lássa el a várost, amik helyben nem kaphatók. Kérésre fel az Élelmiszerüzem a környékbeli és távolabbi helyeket és onnan hozzon burgonyát, hagymáért pedig Makóra menjen át.

Ezután dr. Pálfi György főispán, aki szintén résztvett az értekezleten, egy szelent kényeret mutatott be neki. A kenyér, amely Velkovic Demeter sütődjéből került ki, ehetetlen, ragadós, nyúlós masszsa. A főispán utasította Simon tanácsnokot, hogy vizsgáltsa ki az ehetetlen kenyér ügyét.

Sipos Bálint szóváltette, hogy panaszok merültek fel az ir cukor kiosztásával kapcsolatban. A panaszok szerint a 30 dekás fejadagok helyett 27—28 dekát osztanak. Kérte, hogy a jövőben az ilyen akciók lebonyolításával a kiskereskedőket bízzák meg, akik az igényjogosult szemeláttára mérik ki az árut.

Szemüveget **Weber** optika fotó cégnél
Széchenyi-tér 5.

SZÉCHENYI FILMSZINHÁZ
Csak 4 napig! Csütörtökől vasárnapig
Egész estét betöltő színes rajfilm.

PINOCCHIO
Azonkívül:
Színes trükkfilm
Előadások kezdete: 1/5, 1/7 és 8.

BELVÁROSI MOZI Telefon 6-25
Ma és mindennap.
Csak forintért
címmű eredeti magyar kisfilm
Főszereplők: Apáthy. Bátki Éva
Kamarás Gyula, Simon Marcsa
Ugyanakkor:
Bulla Elma brilliáns filmje
Fény és árnyék
Főszereplők:
Nagykovácsi Ilona. Ajtay Andor

KORZO MOZI Telefon 624.
Ma bemutatja! Nagyszabású amerikai
filmújítás! Elettől végig csupa izgalom!
MARGARETT LINDSAY
színpadios főszereplésével
Az ördög konyhája
Műsort bevezeti:
A legirisebb ANGOL HIRADÓ
Előadások kezdete: 1/5, 1/7 és 8 kor
Pénztárnyitás az előadás kezdete előtt félórával
Elővetel délelőtti 11—12-ig.